



Consiliul  
Uniunii Europene

Bruxelles, 1 iulie 2022  
(OR. en)

---

---

**Dosar interinstituțional:  
2022/0206 (NLE)**

---

---

**10587/22  
ADD 1**

**EDUC 257  
SOC 426  
EMPL 285  
JEUN 137**

### **NOTĂ DE ÎNSOȚIRE**

---

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	30 iunie 2022
Destinatar:	Secretariatul General al Consiliului
Nr. doc. Csie:	COM(2022) 316 final - Annex
Subiect:	ANEXĂ la Propunere de Recomandare a Consiliului privind căile către succesul școlar

---

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2022) 316 final - Annex.

---

Anexă: COM(2022) 316 final - Annex



Bruxelles, 30.6.2022  
COM(2022) 316 final

ANNEX

**ANEXĂ**

**la**

**Propunere de Recomandare a Consiliului**

**privind căile către succesul școlar**

{SWD(2022) 176 final}

## ANEXĂ

### Un cadru de politică pentru succesul școlar

Prezentul cadru de politică vizează îmbunătățirea succesului în școli pentru toți cursanții, indiferent de caracteristicile lor personale, de mediul lor familial, cultural și socioeconomic. Acesta stabilește condițiile-cheie și măsurile menite să reducă părăsirea timpurie a școlii și rezultatele slabe în ceea ce privește competențele de bază. Se bazează pe o abordare amplă și incluzivă a succesului școlar, care nu se referă numai la rezultatele școlare, ci ia în considerare și elemente precum dezvoltarea personală, socială și emoțională și bunăstarea cursanților la școală. Cadrul prezintă o serie de condiții generale (punctele 1 și 2) și un set de acțiuni care urmează să fie puse în aplicare la nivel de școală și de sistem.

- (1) Urmărirea succesului școlar pentru toți cursanții, indiferent de caracteristicile personale, de mediul familial, cultural și socioeconomic, necesită o **strategie integrată și cuprinzătoare pentru succesul școlar** la nivelul politic corespunzător (național, regional, local), în funcție de structura sistemului de educație și formare. O astfel de strategie implică în special:
  - (a) asigurarea coordonării cu diferite domenii de politică (cum ar fi sănătatea, serviciile sociale, ocuparea forței de muncă, locuințele, justiția, incluziunea refugiaților și a altor migranți, nediscriminarea) și crearea unei cooperări susținute între diferitele niveluri de guvernare a sistemului de educație și formare, precum și a unui dialog sistematic cu toate părțile interesate relevante (inclusiv cursanți, părinți și familii și persoane care reprezintă punctele de vedere ale grupurilor mai marginalizate), de la faza de proiectare până la punerea în aplicare și evaluare;
  - (b) implementarea unui set echilibrat, coerent și coordonat de măsuri de politică, care îmbină prevenirea, intervenția și compensarea, cu un accent puternic pe acțiunile de prevenire și intervenție;
  - (c) integrarea abordărilor strategice naționale, regionale și locale (după caz) pentru prevenirea părăsirii timpurii a sistemelor de educație și formare cu cele care vizează promovarea competențelor de bază, combaterea comportamentului agresiv (*bullying*) și a hărțuirii pe internet (*cyber-bullying*) (inclusiv hărțuirea pe criterii de gen și hărțuirea sexuală) și sprijinirea bunăstării;
  - (d) combinarea sistematică, în medii favorabile incluziunii, a măsurilor universale la nivelul întregului sistem de învățământ pentru toți cursanții cu măsuri specifice pentru unii cursanți sau unele grupuri de cursanți care au nevoi similare sau cu un risc moderat, precum și cu măsuri personalizate pentru cei cu nevoi complexe sau cronice și expuși cel mai mult riscului;
  - (e) acordarea unei atenții deosebite copiilor și tinerilor expuși riscului de dezavantajare sau de discriminare, asigurând o abordare intersecțională și incluzând măsuri adecvate pentru grupurile expuse riscurilor, cum ar fi copiii defavorizați din punct de vedere socioeconomic, migranții sau romii, refugiații, cursanții cu dizabilități vizibile și invizibile, inclusiv deficiențe fizice, mintale, intelectuale sau senzoriale pe termen lung, cei cu nevoi educaționale speciale sau cu probleme de sănătate mintală;
  - (f) acordarea unei atenții deosebite identificării disparităților de gen în educație și formare, inclusiv printr-o monitorizare consolidată a performanțelor băieților și fetelor, precum și punerea în aplicare a unor acțiuni specifice, după caz;

- (g) întemeierea pe elemente concrete, pe sisteme solide de colectare și monitorizare a datelor (a se vedea punctul 2 de mai jos) și susținerea de către cele mai recente cercetări cantitative și calitative, având în vedere practicile și instrumentele care au un succes demonstrabil în a contribui la asigurarea reușitei școlare pentru toți cursanții. Aceasta include inspirarea din resursele furnizate la nivel european, cum ar fi Setul european de instrumente școlare<sup>1</sup>, Compendiul de practici motivante privind educația incluzivă și civică<sup>2</sup> și setul de instrumente EFP al Cedefop pentru combaterea părăsirii timpurii a școlii<sup>3</sup> și inventarul sistemelor și practicilor de orientare de-a lungul vieții<sup>4</sup>;
- (h) alocarea de resurse proporționale, inclusiv utilizarea fondurilor naționale și ale UE, precum și alte forme de sprijin pentru reforme și investiții în instrumente educaționale, infrastructură și pedagogie [în special Erasmus+, Mecanismul de redresare și reziliență, Fondul social european+, Fondul european de dezvoltare regională, programul Europa digitală, Orizont Europa, Instrumentul de sprijin tehnic, Fondul pentru azil, migrație și integrare, instrumentul de finanțare Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE2)];
- (i) prevederea unui plan de punere în aplicare cu ținte și etape clare, a unui plan de monitorizare și evaluare și crearea unui mecanism sau a unei structuri de coordonare, la un nivel adecvat circumstanțelor naționale, pentru a facilita cooperarea, a sprijini punerea în aplicare și a permite monitorizarea, evaluarea și revizuirea politicilor.

(2) Pentru a fi eficientă, se impune ca o strategie integrată să se bazeze pe **sisteme solide de colectare și monitorizare a datelor**, care ar trebui:

- (a) să permită analiza, la toate nivelurile de politică (național, regional și local), a domeniului de aplicare, a incidenței și a posibilelor motive de înregistrare a rezultatelor slabe și de părăsire timpurie a sistemelor de educație și formare, inclusiv prin colectarea opiniilor cursanților și familiilor marginalizate;
- (b) să fie utilizată pentru a concepe și a orienta elaborarea politicilor, a monitoriza punerea în aplicare și a evalua eficacitatea și eficiența măsurilor adoptate;
- (c) să permită detectarea și identificarea timpurie a cursanților expuși riscului sau a celor care au părăsit timpuriu sistemul de educație și formare, pentru a oferi sprijin adecvat și în timp util, fără etichetarea sau stigmatizarea cursanților respectivi;
- (d) să ofere o bază pentru elaborarea unor orientări și a unui sprijin eficace pentru școli.

Datele și informațiile ar trebui, în mod ideal, să acopere toate nivelurile (educația și îngrijirea timpurie, învățământul primar, secundar inferior, secundar superior) și tipurile de educație și formare, să fie disponibile la diferite niveluri de politică și să respecte legislația privind protecția datelor cu caracter personal. Informațiile cantitative și calitative ar trebui colectate, după caz, cu un nivel ridicat de dezagregare (de exemplu, privind genul, mediul socioeconomic, proveniența din familii de migranți, romi și diferențele regionale), precum și cu privire la o gamă largă de factori care au un efect negativ sau

<sup>1</sup> <https://www.schooleducationgateway.eu/ro/pub/resources/toolkitsforschools.htm>.

<sup>2</sup> <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/2edab132-7fbe-11eb-9ac9-01aa75ed71a1>.

<sup>3</sup> <https://www.cedefop.europa.eu/en/toolkits/vet-toolkit-tackling-early-leaving>.

<sup>4</sup> <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/country-reports/inventory-lifelong-guidance-systems-and-practices>

pozitiv asupra rezultatelor învățării (cum ar fi participarea la educația și îngrijirea timpurie, frecventarea cursurilor, implicarea în procesele de învățare, dobândirea competențelor de bază, bunăstarea la școală, sănătatea mintală, sentimentul de apartenență, aspectele comportamentale, experiența discriminării etc.).

- (3) Pentru a sprijini **cursanții** au fost identificate următoarele bune practici, a căror punere în aplicare cu succes depinde în mod esențial de angajamentul tuturor actorilor relevanți (fie că este vorba de directori ai unităților de învățământ, profesori, formatori sau alte categorii relevante de personal), la nivel național, regional, local și școlar, în conformitate cu structura sistemului de educație și formare:

#### *Măsuri de prevenire*

- (a) asigurarea identificării timpurii a problemelor de dezvoltare, a competențelor lingvistice și a nevoilor educaționale speciale, inclusiv a dificultăților sociale și emoționale, precum și detectarea timpurie a cursanților expuși riscului de înregistrare a rezultatelor slabe la învățatură și de abandon școlar, evitând în același timp etichetarea și stigmatizarea;
- (b) elaborarea programelor de învățământ centrate pe cursant și bazate pe pedagogii relaționale și favorabile incluziunii și permiterea unor forme diversificate și personalizate de predare și învățare. Ar trebui avută în vedere co-crearea materialelor didactice cu copii și tineri, după caz, în special în ceea ce privește resursele pentru prevenirea hărțuirii, educația socio-emoțională, soluționarea conflictelor și depășirea prejudecăților;
- (c) includerea educației socio-emoționale, a prevenirii *bullying*-ului, a sănătății mintale și fizice în programele școlare, începând de la educația și îngrijirea timpurie până la ciclul de învățământ secundar superior;
- (d) consolidarea competențelor în limba (limbile) de școlarizare, valorificând și sprijinind în același timp diversitatea lingvistică a cursanților ca resursă pedagogică pentru aprofundarea învățării și pentru îmbunătățirea rezultatelor școlare. Aceasta poate include, de exemplu, evaluarea cunoștințelor lingvistice anterioare; un sprijin ferm în limba maternă și în limba de școlarizare a cursantului; accesul la învățământ în limbă maternă; mecanisme de sprijin pentru trecerea de la clasele de începători la cele de masă la diferite niveluri de educație;
- (e) în special, sprijinirea însușirii limbii de școlarizare de către refugiați și migrații nou-sosiți prin imersiune timpurie în cadrul claselor și al programelor de învățământ de masă, oferind sprijin suplimentar personalizat, la un nivel adecvat, pentru a accelera învățarea socială și academică. Accesul continuu la sprijin lingvistic și academic și la orientare profesională, precum și implicarea părinților și educația interculturală pot juca, de asemenea, un rol-cheie;
- (f) promovarea abordărilor pedagogice interactive și practice pentru a consolida autonomia și responsabilitatea cursanților în procesul lor de învățare și pentru a-i capacita să se implice în mod activ în dezvoltarea propriilor competențe. Astfel de abordări pot include oportunități de învățare mixtă (inclusiv resurse digitale, acces la biblioteci, laboratoare, muzee, centre comunitare și natură), luând în considerare nevoile cursanților cu handicap, organizarea flexibilă și eterogenă a timpului și a mediilor de învățare, predarea și învățarea transdisciplinară, învățarea în cooperare și sprijinul reciproc, precum și utilizarea tehnologiilor de asistență pentru cursanții cu handicap;

- (g) promovarea practicilor de evaluare care reflectă și sprijină nevoile și traiectoriile de învățare personală, în special prin utilizarea pe scară largă a evaluării formative și continue și prin combinarea mai multor forme și instrumente digitale și nedigitale (de exemplu, portofolii, evaluare colegială și autoevaluare) care sunt favorabile incluziunii, adaptabile din punct de vedere cultural și participative.

#### *Măsuri de intervenție*

- (h) punerea la dispoziția școlilor a cadrelor care să ofere sprijin specific tuturor cursanților care se confruntă cu dificultăți de învățare sau care riscă să înregistreze rezultate slabe la învățătură, printr-o abordare multidisciplinară de echipă (de exemplu, programe de mentorat, inclusiv mentorat *inter pares*; mobilizarea personalului de sprijin, timp suplimentar alocat învățării în cursul anului școlar și/sau în perioada vacanței; acces la medii de învățare suplimentare);
- (i) în medii accesibile și favorabile incluziunii, oferirea sprijinului personalizat sporit cursanților cu nevoi complexe multidimensionale, inclusiv nevoi socio-emoționale și de sănătate mintală (de exemplu, tutoriat personal, planuri de învățare individuale, intervenții prin consiliere emoțională specializată, intervenții psihoterapeutice, echipe multidisciplinare, sprijin familial);
- (j) furnizarea de soluții la nivel de școală sau în parteneriat cu alți actori pentru cursanții care întâmpină dificultăți în satisfacerea nevoilor de bază din cauza mediului lor socioeconomic (de exemplu, lipsa materialelor educaționale, dificultăți în materie de transport, foamete, deficiențe de alimentație și de somn);
- (k) furnizarea schemelor de sprijin financiar specifice pentru cursanții defavorizați pentru a facilita trecerea acestora la nivelul secundar și terțiar de educație și formare și finalizarea cu succes a studiilor de nivel secundar superior care conduc la obținerea calificărilor relevante;
- (l) punerea la dispoziția cursanților refugiați și migranți nou-sosiți a mecanismelor de finanțare pentru a asigura accesul la cursuri de predare sau de pregătire, acolo unde este necesar, precum și accesul fără probleme la sistemul de educație și formare la toate nivelurile.

#### *Măsuri combinate de intervenție/compensare:*

- (m) furnizarea suportului socio-emoțional cursanților, în special celor care se confruntă cu experiențe negative din copilărie, cu traume și cu dificultăți grave de natură socială sau emoțională care îngreunează participarea lor la procesul educațional. Aceasta ar putea include consolidarea rolului consilierilor și mentorilor în rândul personalului, facilitarea accesului elevilor la profesioniști și servicii în domeniul sănătății mintale în școli și în jurul acestora, precum și intervenția timpurie în cazul victimelor și autorilor actelor de hărțuire (*bullying*). Crearea unor mecanisme de sprijin din partea colegilor și a comunității pentru a preveni fenomene precum comportamentul agresiv/hărțuirea pe internet și pentru a aborda orice formă de discriminare.
- (n) asigurarea accesului la un sprijin echitabil, adaptabil și adecvat pentru refugiați și migranții nou-sosiți, inclusiv la suport socio-emoțional, ajutându-i să

depășească provocările legate de stresul posttraumatic, de migrație sau de experiența integrării. În special, suportul socio-emoțional ar trebui să fie integrat într-un sistem transsectorial mai larg, care să țină seama de toate nevoile lor specifice, în colaborare cu serviciile sociale și de sănătate, cu agențiile de sănătate mintală și cu toate celelalte servicii și agenții relevante, implicând îndeaproape cursanții și familiile;

- (o) facilitarea accesului la activități extracurriculare și extrașcolare (sport, artă, voluntariat sau activități pentru tineret etc.) și îmbunătățirea documentării și validării rezultatelor învățării;
- (p) consolidarea orientării educaționale, a orientării profesionale și a consilierii, precum și a educației profesionale pentru a sprijini dobândirea aptitudinilor și competențelor de gestionare a carierei. Aceasta ar trebui să includă activități atât din sfera curriculară, cât și din afara acesteia, cum ar fi învățarea la locul de muncă, vizite la locul de muncă, experiențe practice de învățare, jocuri de rol sau întâlniri în scopul cunoașterii potențialilor angajatori.

(4) **Directorii unităților de învățământ, profesorii, formatorii și alți membri ai personalului** joacă un rol esențial în cadrul strategiei. În contextul responsabilității dificile ce le revine, aceștia au nevoie de sprijin și de mijloacele necesare pentru a înțelege și a combate inegalitatea în materie de educație, înregistrarea rezultatelor slabe la învățatură și lipsa de implicare a tinerilor. Pe lângă faptul că le oferă cunoștințele, aptitudinile și competențele necesare, se impun, de asemenea, condiții de muncă adecvate în ceea ce privește timpul, spațiul și mijloacele. Au fost identificate următoarele bune practici:

*Măsuri de prevenire:*

- (a) integrarea incluziunii, a echității și a diversității, înțelegerea rezultatelor slabe și a lipsei de implicare a tinerilor, precum și abordarea bunăstării, a sănătății mintale și a *bullying*-ului, în cadrul tuturor programelor de formare inițială obligatorie a cadrelor didactice (ITT);
- (b) asigurarea faptului că formarea inițială a cadrelor didactice, de înaltă calitate și bazată pe cercetare, precum și dezvoltarea profesională continuă (DPC) pregătesc directorii unităților de învățământ, cadrele didactice, formatorii și alte categorii de personal didactic pentru:
  - înțelegerea factorilor de risc și de protecție care ar putea avea un impact asupra performanței academice, a lipsei de implicare a tinerilor sau a părăsirii timpurii a sistemelor de educație și formare, precum și a dificultăților de natură socio-emoțională și de comportament;
  - înțelegerea aspectelor legate de bunăstare, dizabilitate și sănătate mintală, inclusiv stresul posttraumatic, și sprijinirea dezvoltării competențelor socio-emoționale ale cursanților;
  - dezvoltarea competențelor de predare în medii multilingve și multiculturale;
  - recunoașterea și combaterea stereotipurilor de gen în procesul de predare și învățare (inclusiv așteptările scăzute cu privire la realizările băieților) și dezvoltarea practicilor de predare care iau în considerare dimensiunea de gen și care sunt mai favorabile motivării și implicării băieților și fetelor;

- recunoașterea și abordarea diferitelor tipuri de dificultăți de învățare;
  - utilizarea practicilor de colaborare și lucrul în echipe multidisciplinare din cadrul școlii, precum și cu parteneri externi;
  - utilizarea unei varietăți de abordări, instrumente și medii de învățare, după caz, și punerea în aplicare în mod activ a învățării mixte, îmbinând activități desfășurate în interior și în aer liber, activități individualizate și de predare și învățare în grup, resurse digitale și nedigitale etc.;
  - utilizarea metodelor și instrumentelor de evaluare formativă în procesul de predare și învățare;
  - promovarea unui climat de învățare pozitiv, utilizând strategii de management al clasei, de prevenire a hărțuirii și de soluționare a conflictelor, precum și construirea unor relații de încredere cu cursanții, părinții, familiile și persoanele care asigură servicii informale de îngrijire, în special cu cei care provin din medii mai defavorizate;
- (c) oferirea de stimulente profesorilor, formatorilor, directorilor unităților de învățământ și altor categorii de personal didactic pentru a lucra în cadrul școlilor cu un procent ridicat de elevi defavorizați din punct de vedere socioeconomic. Încurajarea studenților la pedagogie să efectueze stagii de practică în astfel de școli;
- (d) asigurarea faptului că toți membrii personalului implicați în educația profesională și în orientarea școlară și profesională sunt instruiți și calificați și au acces la formare inițială și continuă;
- (e) sprijinirea bunăstării cadrelor didactice, a formatorilor, a directorilor unităților de învățământ și a altor categorii de personal didactic, inclusiv prin asigurarea unor condiții de muncă adecvate, a unei educații inițiale de înaltă calitate și a dezvoltării profesionale continue, a accesului la sprijin și la profesioniști și servicii în domeniul sănătății mintale, a colaborării și a sprijinului reciproc.

*Măsuri de intervenție:*

- (f) facilitarea schimburilor de personal, a învățării reciproce și a sprijinului *inter pares* în rândul cadrelor didactice, al formatorilor și al altor categorii de personal didactic și profesioniști în domeniul educației, prin colaborare în rețea, organizarea de seminare și comunități de învățare multiprofesionale, precum și prin accesul la centre de expertiză și la resurse adecvate care pot contribui la adaptarea predării și învățării la nevoile specifice ale tuturor cursanților. Asigurarea, în special, a accesului la centre specializate de resurse sau la echipe de consiliere, care pot oferi instrumentele și pedagogiile necesare pentru sprijinirea cursanților refugiați și migranți nou-sosiți și desfășurarea activităților în mai multe localități și școli;
- (g) analizarea modului în care parcursurile alternative la profesia de cadru didactic pot favoriza o mai mare diversitate în rândul personalului didactic și pot facilita accesul la profesia de cadru didactic persoanelor care provin din medii diferite, inclusiv candidaților care s-au confruntat la rândul lor cu dificultăți de natură socioeconomică.
- (5) În vederea promovării reușitei școlare pentru toți cursanții, s-au dovedit a fi deosebit de eficiente „**abordările privind școala în ansamblul său**”, în care toți membrii

comunității școlare (directori ai unităților de învățământ, profesori, formatori și alte categorii de personal didactic, cursanți, părinți și familii), precum și o gamă largă de părți interesate (servicii sociale și de sănătate, servicii pentru tineret, lucrători în sistemul serviciilor de îngrijire de proximitate, psihologi, consilieri/terapeuți specializați în domeniul sănătății emoționale, asistenți medicali, logopezi, specialiști în orientare, autorități locale, ONG-uri, întreprinderi, sindicate, voluntari etc.) și comunitatea în general se implică în mod activ și în spiritul colaborării. Printre politicile de succes se pot număra:

*Măsuri de prevenire:*

- (a) asigurarea unui nivel suficient de autonomie pentru luarea deciziilor de către directorii unităților de învățământ și consiliile de administrație, corelat cu un nivel strict de responsabilizare;
- (b) asigurarea faptului că reușita școlară pentru toți și bunăstarea (inclusiv prevenirea *bullying*-ului, combaterea discriminării, sensibilitatea la dimensiunea de gen și problemele de sănătate) sunt integrate în procesele de planificare și de guvernare școlară (planuri de dezvoltare școlară, declarații de misiune, planuri pedagogice anuale sau multianuale etc.) și încurajarea școlilor să conceapă, să monitorizeze și să evalueze planuri specifice de incluziune;
- (c) asigurarea faptului că mecanismele interne și externe de asigurare a calității abordează reușita școlară pentru toți cursanții și bunăstarea la școală și includ obiective și indicatori privind și aspecte precum climatul de învățare, *bullying*-ul și bunăstarea. Asigurarea faptului că evaluările/inspecțiile externe oferă consiliere și sprijin școlilor inspectate, sprijină autoevaluarea școlilor și promovează o cultură a autorefecției și a îmbunătățirii strategiilor și practicilor de incluziune și bunăstare;
- (d) oferirea oportunităților și orientărilor în materie de dezvoltare profesională pentru a-i sprijini pe directorii unităților de învățământ în ceea ce privește gestionarea schimbărilor la nivel organizațional și promovarea practicilor favorabile incluziunii;
- (e) încurajarea unui mediu școlar participativ și democratic, care să implice cursanții în procesul decizional la nivelul școlii și al clasei și să utilizeze metode participative adaptate copiilor și tinerilor, inclusiv celor care provin din medii marginalizate;
- (f) promovarea unei culturi școlare care valorifică diversitatea, stimulează bunăstarea cursanților, promovează sentimentul lor de apartenență și creează un mediu sigur pentru un dialog pe teme controversate.

*Măsuri combinate de prevenire și intervenție:*

- (g) încurajarea practicilor de colaborare și multidisciplinare în școli și a parteneriatelor cu serviciile locale, cu profesioniștii din domeniul social și din domeniul sănătății, cu întreprinderile și cu comunitatea în ansamblu;
- (h) promovarea școlilor drept centre comunitare de învățare pe tot parcursul vieții în care educația și viața socială sunt strâns legate de vecinătate și în care comunitatea își asumă responsabilitatea comună pentru școală ca spațiu de învățare;
- (i) promovarea colaborării școlilor în rețea, precum și a comunităților de învățare multiprofesionale la nivel local, regional, național și internațional, pentru a

promova învățarea reciprocă. Încurajarea școlilor să utilizeze resursele disponibile în Setul european de instrumente școlare, în Compendiul de practici motivante privind educația incluzivă și civică și setul de instrumente EFP al Cedefop pentru combaterea părăsirii timpurii a școlii;

- (j) promovarea „sensibilizării cu privire la importanța învățării limbilor” la nivelul școlii și în afara acesteia, încurajând reflectarea asupra normelor, valorilor și atitudinilor față de diversitatea lingvistică și culturală, inclusiv prin descoperirea tuturor limbilor vorbite în cadrul comunității școlare, implicând părinții și familiile, persoanele care asigură servicii informale de îngrijire și comunitatea mai largă în educația lingvistică, creând biblioteci cu resurse în diverse limbi sau facilitând activitățile de natură lingvistică după orele de școală;
- (k) sprijinirea școlilor pentru a integra practici eficiente în fiecare etapă a „procesului de învățare a limbilor străine” de către migranți nou-sosiți (inclusiv refugiați), printre care primirea și evaluarea (de exemplu, printr-o evaluare cuprinzătoare și multidimensională a competențelor scrise-citite, a competențelor de limbă și a altor competențe-cheie), repartizarea și admiterea (de exemplu, prin asigurarea unor cursuri pregătitoare inițiale pe o perioadă limitată, acolo unde este necesar, și prin instituirea ajutorului social și școlar pentru a facilita o tranziție lină către învățământul de masă), precum și monitorizarea (pentru a preveni segregarea geografică a cursanților migranți prin aplicarea criteriilor de înscriere și admitere în școli);
- (l) încurajarea comunicării și a cooperării eficiente cu părinții, tutorii legali și familiile în ceea ce privește progresul educațional și bunăstarea copiilor lor, inclusiv cu ajutorul mediatorilor culturali din comunitatea locală. Implicarea părinților, a familiilor și a tutorilor legali în activități atât din sfera curriculară, cât și din afara acesteia (cum ar fi voluntariatul în clasă, cluburile de lectură și de teme, biblioteca școlară și programele după școală, precum și cluburile și târgurile de locuri de muncă, expunerea la locul de muncă, vizitele la centrele pentru cariere etc.);
- (m) promovarea implicării active a părinților și a familiilor în procesul decizional școlar, inclusiv în ceea ce privește programa școlară, planificarea și evaluarea, programele de bunăstare și sănătate mintală, educația socio-emoțională, orientarea profesională, promovarea și sprijinirea participării părinților care provin din medii socioeconomice marginalizate;
- (n) susținerea implicării părinților în dobândirea precoce a competențelor de citire și matematică de către copiii lor, de exemplu prin programe de împrumut al cărților pentru acasă, inițiative de alfabetizare familială etc. Creșterea oportunităților de învățare în familie și de educație a părinților, vizând în special persoanele cu un nivel scăzut de educație și expuși riscului de sărăcie, în parteneriat cu servicii locale și ONG-uri;
- (o) furnizarea unui sprijin suplimentar școlilor situate în zone defavorizate din punct de vedere socioeconomic sau care primesc un număr mare de elevi proveniți din medii marginalizate. Aceasta ar putea include reducerea proporției elevi-profesori în cazul unor astfel de școli, acolo unde este necesar, precum și alocarea de resurse specifice pentru materiale, echipamente și infrastructură.

- (6) În scopul de a promova reușita școlară pentru toți cursanții, este esențial să se intervină asupra unor caracteristici la nivel de sistem care pot afecta echitatea și incluziunea în sistemele de educație și formare în diferite moduri. În contextul elaborării unei strategii integrate și cuprinzătoare, pot fi avute în vedere următoarele măsuri structurale:
- (a) asigurarea unui acces generalizat și echitabil la servicii de educație și îngrijire timpurie, de înaltă calitate și cu personal corespunzător, la prețuri accesibile, care să poată spori bunăstarea și dezvoltarea cognitivă și socio-emoțională a copiilor, oferind acestora bazele necesare pentru a prospera în educație și în viață;
  - (b) consolidarea educației și a formării profesionale de înaltă calitate, atractive și flexibile, care îmbină dobândirea de competențe profesionale cu competențe-cheie;
  - (c) promovarea politicilor active de combatere a segregării, în special prin adoptarea unor norme de admitere care să permită o componență eterogenă în școli și politici axate pe calitatea învățării, precum și sensibilizarea publicului cu privire la beneficiile diversității în sala de clasă pentru îmbunătățirea rezultatelor școlare ale tuturor cursanților;
  - (d) sprijinirea includerii cursanților cu handicap în sistemul de învățământ de masă, beneficiind de un sprijin eficace oferit de educatori instruiți și de alți membri ai personalului didactic/consilieri sau de profesioniști în domeniul sănătății. Aceasta ar trebui să fie însoțită de eliminarea obstacolelor fizice din mediul școlar, asigurând furnizarea de materiale didactice în formate adecvate, oferind abordări diversificate în materie de predare și învățare;
  - (e) evitarea pe cât posibil a situațiilor de repetenție și înlocuirea acestora cu instrumente care să monitorizeze și să semnaleze, într-un stadiu incipient, nevoile și dificultățile de învățare ale copiilor și tinerilor, oferind sprijin specific și personalizat, după caz;
  - (f) identificarea unor alternative la determinarea traiectului la o vârstă fragedă pentru a promova interacțiuni pozitive între cursanții prezentând niveluri diferite de capacitate în grupuri eterogene și pentru a reduce impactul mediului socioeconomic asupra performanței cursanților prin segregare școlară;
  - (g) sporirea flexibilității și a permeabilității parcurșurilor educaționale, de exemplu prin modularizarea cursurilor, oferirea unor cursuri de formare profesională sau promovarea flexibilității în ceea ce privește durata și punctele de intrare; facilitarea tranzițiilor între nivelurile și tipurile de educație și între școală și viitorul loc de muncă, inclusiv prin mecanisme de recunoaștere și validare, prin orientare profesională oferită de practicieni calificați și prin colaborarea activă cu părțile interesate, inclusiv cu întreprinderile;
  - (h) oferirea unor posibilități de reintegrare în sistemul de educație și formare profesională de masă și asigurarea accesului gratuit la programe de calitate de tip „A doua șansă” tuturor celor care au părăsit timpuriu sistemul de educație și formare, ceea ce ar putea face obiectul propunerii și în cadrul Garanției pentru tineret.